

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRIỆU TIẾN TRƯỜNG

**VẬN DỤNG BỘ TIÊU CHÍ XÂY DỰNG
NÔNG THÔN MỚI TRÊN ĐỊA BÀN XÃ HẢI YẾN,
HUYỆN CAO LỘC, TỈNH LẠNG SƠN
GIAI ĐOẠN 2011 - 2013**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYỄN, NĂM 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

TRIỆU TIẾN TRƯỜNG

**VẬN DỤNG BỘ TIÊU CHÍ XÂY DỰNG
NÔNG THÔN MỚI TRÊN ĐỊA BÀN XÃ HẢI YẾN,
HUYỆN CAO LỘC, TỈNH LẠNG SƠN
GIAI ĐOẠN 2011 - 2013**

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. TRƯƠNG DUY HOÀ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu độc lập của tác giả. Các số liệu và kết quả nêu trong luận văn là trung thực và chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Các số liệu trích dẫn trong quá trình nghiên cứu đều được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 01 tháng 4 năm 2014

Tác giả luận văn

Triệu Tiến Trường

LỜI CẢM ƠN

Luận văn được hoàn thành là kết quả của quá trình học tập, nghiên cứu lý luận và tích lũy kinh nghiệm thực tế của tác giả. Những kiến thức mà thầy cô giáo truyền thụ đã làm sáng tỏ những ý tưởng, tư duy của tác giả trong suốt quá trình thực hiện luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn toàn thể các thầy, cô giáo trong khoa kinh tế, Phòng quản lý đào tạo sau đại học, Trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh, Đại học Thái Nguyên.

Nhân dịp này, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn và kính trọng sâu sắc đối với Tiến sỹ Trương Duy Hòa người thầy đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi hoàn thành luận văn này.

Trong quá trình thực hiện luận văn, chúng tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ rất nhiệt tình và có hiệu quả của Viện Nghiên cứu Đông Nam Á và Ủy ban Nhân dân huyện Cao Lộc, Đảng ủy và Ủy ban Nhân dân xã Hải Yến cùng đông đảo bà con nhân dân của huyện Cao Lộc.

Xin chân thành cảm ơn Huyện ủy, Ủy ban Nhân dân huyện Cao Lộc, các ban của Huyện ủy, các phòng chuyên môn thuộc Ủy ban Nhân dân huyện Cao Lộc; xin cảm ơn Đảng ủy, Ủy ban Nhân dân xã và bà con nhân dân đã giúp đỡ, cộng tác cùng chúng tôi để luận văn được thực hiện kịp tiến độ theo kế hoạch.

Thái Nguyên, ngày 01 tháng 4 năm 2014

Tác giả

Triệu Tiến Trường

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ NGỮ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG	viii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của việc nghiên cứu đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu	2
3. Đối tượng nghiên cứu	3
4. Phạm vi nghiên cứu	3
5. Đóng góp của luận văn	3
6. Bố cục của luận văn.....	4
Chương 1. NHỮNG VẤN ĐỀ CƠ BẢN TRONG XÂY DỰNG	
NÔNG THÔN MỚI Ở VIỆT NAM.....	5
1.1. Lý luận về nông thôn và xây dựng nông thôn mới.....	5
1.1.1. Lý luận về nông thôn.....	5
1.1.2. Xây dựng nông thôn mới.....	6
1.2. Những chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước trong xây	
dựng nông thôn mới ở nước ta.....	11
1.2.1. Các chủ trương của Đảng và Nhà nước	11
1.2.2. Mục tiêu của các chương trình xây dựng nông thôn mới.....	14
1.2.3. Các nguồn lực cho chương trình xây dựng nông thôn mới.....	14
1.3. Kinh nghiệm thực tiễn	16
1.3.1. Ngoài nước	16
1.3.2. Trong nước	19

Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Cách tiếp cận.....	29
2.1.1. Tiếp cận hệ thống	29
2.1.2. Tiếp cận dựa vào cộng đồng.....	29
2.1.3. Tiếp cận trực quan	29
2.1.4. Tiếp cận theo hai khu vực kinh tế công và tư	29
2.1.5. Tiếp cận vùng miền	30
2.2. Phương pháp nghiên cứu	30
2.2.1. Điều tra thống kê	30
2.2.2. Các phương pháp tổng hợp thống kê.....	31
2.2.3. Các phương pháp phân tích thống kê	32
2.2.4. Phương pháp chuyên gia, chuyên khảo.....	33
2.2.5. Phương pháp dự báo.....	33
2.3. Kỹ thuật và công cụ phân tích	33
2.4. Phương án phối hợp với các tổ chức	33
2.5. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu.....	33
Chương 3. THỰC TRẠNG VỀ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở	
XÃ HẢI YẾN HUYỆN CAO LỘC, TỈNH LẠNG SƠN GIAI ĐOẠN	
2011 - 2013	38
3.1. Khái quát về điều kiện tự nhiên, tiềm năng và thế mạnh của xã Hải Yến.....	38
3.1.1. Vị trí địa lý.....	38
3.1.2. Địa hình khí hậu	39
3.2. Thực trạng tình hình kinh tế, văn hóa, xã hội của xã Hải Yến, huyện Cao Lộc, tỉnh Lạng Sơn.....	40
3.2.1. Đất đai và lao động.....	40
3.2.2. Cơ sở hạ tầng kinh tế - kỹ thuật.....	44
3.2.3. Tăng trưởng và phát triển kinh tế	44
3.2.4. Tình hình phát triển văn hoá xã hội:	46

3.3. Tình hình xây dựng nông thôn mới ở xã Hải Yến, huyện Cao Lộc, tỉnh Lạng Sơn.....	47
3.3.1. Các yêu cầu về quy hoạch xây dựng nông thôn mới.....	47
3.3.2. Việc xây dựng các cơ sở hạ tầng kinh tế - kỹ thuật - xã hội	49
3.3.3. Phát triển kinh tế và tổ chức sản xuất.....	57
3.3.4. Các điều kiện đảm bảo đời sống văn hóa tinh thần.....	58
3.4. Nhận xét, đánh giá thành tựu và hạn chế về xây dựng nông thôn mới ở xã Hải Yến, huyện Cao Lộc, tỉnh Lạng Sơn	58
3.4.1. Thành tựu.....	58
3.4.2. Hạn chế	59
3.4.3. Đánh giá so với bộ tiêu chí quốc gia về xây dựng nông thôn mới.....	59
Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG, GIẢI PHÁP VÀ TRIỂN VỌNG XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở XÃ HẢI YẾN, HUYỆN CAO LỘC, TỈNH LẠNG SƠN	64
4.1. Mục tiêu dài hạn về xây dựng nông thôn mới ở xã Hải Yến	64
4.1.1. Đảm bảo cơ sở hạ tầng kinh tế - kỹ thuật hiện đại	64
4.1.2. Đảm bảo tăng trưởng và phát triển kinh tế theo hướng bền vững	66
4.1.3. Đảm bảo đời sống văn hóa tinh thần văn minh, lành mạnh	68
4.1.4. Đảm bảo môi trường sinh thái xanh-sạch-đẹp	69
4.2. Một số định hướng cơ bản xây dựng nông thôn mới của xã Hải Yến hướng tới 2020	70
4.2.1. Xây dựng xã có kết cấu hạ tầng kinh tế - xã hội hiện đại	70
4.2.2. Cơ cấu kinh tế và các hình thức tổ chức sản xuất hợp lý.....	70
4.2.3. Gắn nông nghiệp với phát triển dịch vụ và từng bước phát triển một số ngành công nghiệp chế biến nông sản.....	70
4.2.4. Phát triển mạnh mẽ văn hóa giáo dục và giữ gìn bản sắc văn hóa địa phương.....	71

4.3. Một số giải pháp nhằm thúc đẩy xây dựng nông thôn mới ở xã Hải Yến	72
4.3.1. Tăng cường xây dựng cơ sở hạ tầng kinh tế-kỹ thuật	72
4.3.2. Đẩy mạnh đổi mới tổ chức sản xuất và chuyển đổi cơ cấu sản xuất nông nghiệp gắn với chế biến nông sản và phát triển dịch vụ	73
4.3.3. Chú trọng phát triển văn hóa - giáo dục và đào tạo nguồn nhân lực ở địa phương gắn với truyền thống và hiện đại.....	73
4.3.4. Tăng cường về xây dựng hệ thống chính trị - xã hội vững mạnh.....	73
4.4. Triển vọng về mô hình nông thôn mới ở xã Hải Yến, huyện Cao Lộc, tỉnh Lạng Sơn hướng tới 2020.....	75
4.4.1. Xét từ góc độ chính trị.....	75
4.4.2. Về kinh tế	76
4.4.3. Về khía cạnh văn hóa - xã hội, giáo dục	76
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	77
TÀI LIỆU THAM KHẢO	81

DANH MỤC CÁC TỪ NGỮ VIẾT TẮT

BĐKH	:	Biến đổi khí hậu
CNH - HĐH	:	Công nghiệp hóa - hiện đại hóa
CH-TTCN	:	Công nghiệp - Tiểu thủ công nghiệp
CSHT	:	Cơ sở hạ tầng
ĐVT	:	Đơn vị tính
KHCN	:	Khoa học công nghệ
KTNN	:	Kinh tế nông nghiệp
KT-XH	:	Kinh tế - Xã hội
NT	:	Nông thôn
NTM	:	Nông thôn mới
PTNT	:	Phát triển nông thôn
VH-TT-DL	:	Văn hóa - Thông tin - Du lịch
TBKH	:	Tiến bộ khoa học
TMDV	:	Thương mại dịch vụ
UBND	:	Ủy ban nhân dân